

**UCHWAŁA NR X/51/19
RADY GMINY TRZCIANNE**

z dnia 5 września 2019 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcianne
na lata 2019-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 506) art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

- § 1. Uchwała się Gminną Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcianne na lata 2019-2025 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Trzcianne.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Gminy

Małgorzata Gięńko

Załącznik do uchwały Nr X/51/19

Rady Gminy Trzcianne

z dnia 5 września 2019 r.

GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

GMINY TRZCIANNE NA LATA

2019- 2025

Trzcianne 2019

Spis treści

CZĘŚĆ I. CEL I PROCES TWORZENIA STRATEGII

1. Wprowadzenie
2. Metoda tworzenia strategii
3. Czynniki prawno-systemowe istotne dla rozwoju Gminy

CZĘŚĆ II. CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH OBSZARÓW I PROBLEMÓW, OPIS ZASOBÓW GMINY W OBSZARZE POLITYKI SPOŁECZNEJ

1. Charakterystyka Gminy Trzcianne
 2. Demografia
 3. Edukacja
 4. Zasoby i warunki mieszkaniowe
 5. Działalność gospodarcza
 6. Kultura
 7. Ochrona zdrowia
 8. Bezpieczeństwo i poziom przestępczości
 9. Poziom bezrobocia na terenie gminy Trzcianne
 10. Pomoc społeczna
- 1) Zadania pomocy społecznej
 - 2) Świadczenia rodzinne
 - 3) Świadczenia z funduszu alimentacyjnego
 11. Przeciwdziałanie przemocy na terenie gminy Trzcianne
 12. Problemy uzależnień na terenie gminy Trzcianne
 13. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej
 14. Dożywianie- pomoc dzieciom, osobom i rodzinom na terenie gminy Trzcianne
 - 1) Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa – Stowarzyszenie Bank Żywności

CZĘŚĆ III. ANALIZA SWOT NA TERENIE GMINY TRZCIANNE

1. Problemy mieszkańców
 2. Potrzeby dzieci i młodzieży, rodzin i osób starszych
 3. Kierunki rozwoju gminy Trzcianne - wizja i misja gminy
 4. Kierunki strategiczne i cele operacyjne
- 1) Cel strategiczny obszaru I - Zwalczenia bezrobocia oraz poszukiwanie innowacyjnych form w walce z bezrobociem
 - 2) Cel strategiczny obszaru II –Prowadzenie profilaktyki i systemu rozwiązywania problemów wynikających z uzależnienia od alkoholu i narkotyków
 - 3) Cel strategiczny obszaru III –Pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb osób zagrożonych marginalizacją
 - 4) Cel strategiczny obszaru IV- Tworzenie systemu wsparcia instytucji rodziny
 - 5) Cel strategiczny obszaru V- Poprawa zdrowia mieszkańców gminy
 - 6) Cel strategiczny obszaru VI –Wzmocnienie oddziaływania i rozwój działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem

- 7) Cel strategiczny obszaru VII - Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawni w życiu społecznym i zawodowym

CZEŚĆ IV. FINANSOWANIE, REALIZACJA I MONITOROWANIE STRATEGII

1. Ramy finansowe
2. Wdrażanie, monitoring i ewaluacja strategii

ZAKOŃCZENIE

CZĘŚĆ I. CEL I PROCES TWORZENIA STRATEGII

1. WPROWADZENIE.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem wypełniającym obowiązek zawarty w art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1508 z późn. zm.). Rozwiązywanie problemów społecznych stanowi jedno z najważniejszych zadań administracji publicznej wszystkich szczebli.

Przed władzami samorządowymi oraz instytucjami pomocy społecznej na poziomie lokalnym, stają do rozwiązania trudne problemy społeczne t.j. zjawiska związane z dziedziną ubóstwa, niedostatek materialny rodzin, zjawisko przemocy w rodzinie, problemy egzystencji osób samotnych i starszych oraz niepełnosprawnych. Tworzą one powiązany ze sobą zbiór problemów społecznych, które decydują w istocie o sposobie odczuwania jakości życia przez środowisko lokalne.

Od skuteczności ich rozwiązania zależy funkcjonowanie wspólnoty samorządowej jaką stanowi gmina. Rozwiązanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, dlatego celowe jest strategiczne podejście, również na poziomie lokalnym do zagadnień ze sfery polityki społecznej, głównie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem.

Zintegrowane podejście do problemów sfery społecznej zaprezentowane w przedmiotowej strategii pozwala na przyjęcie nowych rozwiązań w celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną zarówno na poziomie społeczności lokalnej, na poziomie rodziny i jednostki, a także konieczność wypracowania nietradycyjnych form pracy, wymaga profesjonalnego i systemowego obserwowania problemów społecznych na terenie gminy.

Przed przygotowaniem strategii polityki społecznej, należy prawidłowo określić definicję i cele tego rodzaju polityki. Można stwierdzić, że polityka socjalna państwa to wszystko, w czym państwo pomaga obywatelom, by niwelować nierówności społeczne, niedostosowania czy problemy społeczne. Takie działania państwa mają na celu zapobieganie patologiom i zaspakajanie niezbędnych potrzeb społeczeństwa.

Zamieszczone w dalszej części informacje stanowią diagnozę aktualnej sytuacji, która w niektórych kwestiach jest zadawalająca, zaś w innych zinterdyscyplinowana wymagająca nakładów inwestycyjnych i działań na rzecz lokalnej wspólnoty. Charakterystyka odnosi się do przeciwdziałania konkretnym kwestiom społecznym i dotyczy spraw: bezrobocia, marginalizacji osób starszych, bezdomności, dzieci i młodzieży, niepełnosprawności, patologii społecznych, kwestii mieszkaniowej, ochrony zdrowia, edukacji.

Oprócz powszechnych problemów społecznych właściwych dla każdego kraju, można również wyróżnić obszary specyficzne tylko i wyłącznie dla danej społeczności lokalnej. Dlatego niezbędne wydaje się opracowanie strategii problemów społecznej dla gminy Trzcianna, gdyż każda społeczność wypracowuje właściwe dla siebie systemy wsparcia ludności na wypadek pojawienia się problemów. Strategia przewiduje również rozwiązania sytuacji, kiedy jednostka lub grupa ludzi znajduje się w trudnej sytuacji życiowej, której przezwyciężenie wykracza poza ich własne środki, możliwości oraz uprawnienia. Celem głównym w sferze działań socjalnych władz publicznych jest więc dbałość o to, by jednostki społeczne (zwłaszcza żyjące w trudnych warunkach) miały dostęp do systemu wsparcia społecznego i zasobów społecznych umożliwiających osiągnięcie potencjału koniecznego do samodzielnego funkcjonowania.

W modelu strategicznym pomocy społecznej istotną rolę odgrywa system wsparcia psychologicznego, poradnictwa psychologicznego oraz system pracy socjalnej wśród lokalnej społeczności.

Problemy społeczne nie są cechą pojedynczych osób, ale całych środowisk, rodzin, grup społecznych i takie postrzeganie zjawisk, pozwala na strategiczne rozwiązania społeczne na poziomie lokalnym. Zmiany

w funkcjonowaniu pomocy społecznej w kierunku rozwiązań systemowych stanowią szansę na to, że następne pokolenie, nie stanie się podopiecznymi pomocy społecznej. Działania w ramach Strategii, pozwolą nie tylko na usunięcie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej czy rozszerzenie form pomocy instytucjonalnej, ale na skuteczne rozwiązywanie problemów poszczególnych grup docelowych.

W obszarze problemów społecznych, trudności rodziny występują najczęściej w związku z :

- ubóstwem
- uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków
- przestępczością,
- bezrobociem,
- chorobami,
- konfliktami wewnątrzrodzinnymi spowodowanymi rozwodem lub warunkami materialnymi.

Dlatego też, bardzo ważne jest opracowanie właściwej dla lokalnej społeczności strategii polityki socjalnej. Aby osiągnąć jak najlepsze cele, niezbędne jest współdziałanie między poszczególnymi grupami społeczności a władzami lokalnymi zgodnie z punktami przygotowanej strategii.

W długofalowej perspektywie ma to niwelować różnice między grupami społecznymi, a także wspierać lokalną społeczność w przewyżczeniu problemów.

Autorzy opracowania mają świadomość, że osiągnięcie określonych celów będzie wymagało ścisłej współpracy licznych podmiotów społecznych. Wskazanych zamierzeń nie da się osiągnąć bez udziału organizacji non – profit, która prowadząc swoją działalność skupia się na wspieraniu prywatnego lub publicznego dobra, nie kierując się osiągnięciem zysku .

Każde opracowanie teoretyczne obarczone jest ryzykiem wystąpienia ewentualnych błędów. Ich źródłem są zmieniające się warunki społeczno - ekonomiczne lub fałszywa diagnoza.

Autorzy opracowania dołożyli wszelkich starań, aby zostały przedstawione dane w sposób przejrzysty i systematyczny, które pozwolą zapoznać się z aktualną sytuacją oraz problemami lokalnych władz, w zakresie polityki społecznej.

2. METODATWORZENIA STRATEGII

Pracę nad przygotowaniem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcianne na lata 2019-2025 rozpoczęto w miesiącu marcu 2019 r.

Zarządzeniem nr 24/19 Wójt Gminy Trzcianne z dnia 19 marca 2019 roku powołał Zespół do spraw opracowania „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcianne na lata 2019-2025”.

Powołano zespół w składzie :

1. Renata Siuchno – przewodniczący zespołu
2. Kupińska Marlena – zastępca przewodniczącego
3. Halina Kuklo – członek zespołu
4. Zajkowska Małgorzata - członek zespołu
5. Wejda Aneta – członek zespołu
6. Kozłowska Bożena - członek zespołu
7. Pogorzelski Andrzej – członek zespołu
8. Leszczyńska Marzanna – członek zespołu
9. Świtoń Aldona – członek zespołu
10. Sulima Krzysztof – członek zespołu
11. Popławska Danuta – członek zespołu
12. Dawidowski Krzysztof- członek zespołu

Spotkanie w/w osób zostało zorganizowane w dniu 26-03-2019 r., w trakcie którego omówiono następujące cele:

- określenie celu budowania strategii i korzyści jakie z tego wynikają
- przedstawienie i analiza zasad rozwoju społecznego
- analiza długoterminowego planu rozwoju społecznego w gminie
- wypracowanie założeń Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Prace nad Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych zakończono w miesiącu czerwiec 2019r. Spotkanie Zespołu podsumowujące opracowanie Strategii odbyło się dnia 14.06.2019r.

Niniejsza strategia zawiera dwa niezbędne warunki do efektywnej realizacji pomocy społecznej a mianowicie: diagnozę rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej Gminy Trzcianne oraz plan działań.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Gminy Trzcianne została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem uzyskane w toku bieżącej jego działalności, Powiatowego Urzędu Pracy w Mońkach, Komendy Powiatowej Policji w Mońkach, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach, a także instytucji i organizacji współpracujących z tutejszym ośrodkiem. Zostało także przeprowadzone badanie ankietowe na próbie 100 osób zamieszkujących gminę Trzcianne.

3. CZYNNIKI PRAWNO-SYSTEMOWE ISTOTNE DLA ROZWOJU GMINY

Art.17. ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Strategia, zgodnie z ustawą, powinna zawierać w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii, jej ram finansowych oraz wskaźników realizacji działań. Strategia zgodna jest z następującymi aktami prawnymi, regulującymi zadania w obszarze polityki społecznej, które mają wpływ na treść

i realizację gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych:

- ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1508 z późn. zm.)
- ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2018 roku poz. 994 z późn. zm.)
- ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 roku poz. 2137 z późn. zm.)
- ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U.z2018 roku poz. 1030 z późn. zm.)
- ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015 roku poz. 1390)
- ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2018 roku poz. 450 zpóźn. zm.)
- ustawą z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2018 roku poz. 1878 z późn. zm.)
- ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 roku poz. 998 z późn. zm.)
- ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 roku poz. 1510 z późn. zm.)
- ustawą z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2019 roku poz. 300 z późn. zm.)
- ustawą z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U.z 2018 roku poz. 2220 z późn. zm.)

- ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2018 roku poz. 554 z późn. zm.)
- ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz.U. z 2017 roku poz. 2092)
- ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. z 2016 roku poz. 1860 z późn. zm.)
- ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz.U.z 2017 roku poz. 180 z późn. zm.)
- ustawą z 10.04.1997 roku prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 755, ze zm.)
- ustawą z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2019 roku poz. 217)
- ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 roku poz. 1265 z późn. zm.)
- ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2018 roku poz. 511 z późn. zm.)

W Gminie Trzciannie realizowane są następujące programy:

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r.

przyjęty Uchwałą Nr IV/15/19 Rady Gminy Trzciannie z dnia 23 stycznia 2019 roku.

2. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2025 przyjęty Uchwałą Nr IV/16/19 Rady Gminy Trzciannie z dnia 23 stycznia 2019 roku.

3. Gminny Program Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Trzciannie na lata 2019-2024 przyjęty Uchwałą Nr IV/17/19 Rady Gminy Trzciannie z dnia 23 stycznia 2019 roku.

4. Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Trzciannie na lata 2017-2020 przyjęty

Uchwałą Nr XXV/158/17 Rady Gminy Trzciannie z dnia 1 czerwca 2017 roku.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzciannie na lata 2019-2025 jest spójna z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Dokumenty te wpływają na politykę społeczną i decydują o kształcie przedsięwzięć realizowanych w jej poszczególnych obszarach.

Celem niniejszej strategii jest minimalizowanie negatywnych zjawisk społecznych, a także integracja społeczna i zawodowa grup wykluczonych lub dyskryminowanych, stworzenie podstaw do opracowywania lokalnych programów i możliwości aplikowania do

dysponentów środków finansowych.

CZĘŚĆ II. Charakterystyka wybranych obszarów i problemów, opis zasobów gminy w obszarze polityki społecznej

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY TRZCIANNE

Gmina Trzcianne położona jest w południowo-zachodniej części powiatu monieckiego w województwie podlaskim. Graniczy z gminami: Radziłów, Jedwabne, Wizna, Zawady, Tykocin, Krypno, Mońki i Goniądz.

W skład gminy wchodzi 21 sołectw (26 miejscowości): Boguszewo, Boguszki, Brzeziny, Budy, Chojnowo, Dobarz, Gielczyn, Gugny, Kleszcze, Korczak, Krynica, Laskowiec, Milewo, Mrocзки, Niewiarowo, Nowa Wieś, Pisanki, Stare Bajki, Stójka, Szorce, Wilamówka, Wyszowate, Zajki, Zubole, Zucielec, Trzcianne.

Wykaz urzędowych nazw miejscowości oraz sołectw w gminie Trzcianne

Lp	Nazwa miejscowości	Rodzaj miejscowości	Siedziba sołectw
1.	Boguszewo	Kolonia	Boguszewo
2.	Boguszki	Wieś	Boguszki
3.	Brzeziny	Wieś	Brzeziny
4.	Budy	Wieś	Zubole
5.	Barwik	Część wsi Budy	Zubole
6.	Chojnowo	Wieś	Chojnowo
7.	Dobarz	Kolonia	Zubole
8.	Gielczyn	Wieś	Gielczyn
9.	<i>Gać</i>	<i>Część wsi Gielczyn</i>	<i>Gielczyn</i>
10.	<i>Kołodzieje</i>	<i>Część wsi Gielczyn</i>	<i>Gielczyn</i>
11.	<i>Zajeziorne</i>	<i>Część wsi Gielczyn</i>	<i>Gielczyn</i>
12.	Gugny	Wieś	Zubole
13.	Kleszcze	Kolonia	Laskowiec
14.	Korczak	Kolonia	Trzcianne
15.	Krynica	Wieś	Krynica
16.	Laskowiec	Wieś	Laskowiec
17.	Milewo	Wieś	Milewo
18.	Mrocзки	Wieś	Mrocзки
19.	Niewiarowo	Wieś	Niewiarowo
20.	<i>Okrągłe</i>	<i>Część wsi Niewiarowo</i>	<i>Niewiarowo</i>
21.	Nowa Wieś	Wieś	Nowa Wieś
22.	Pisanki	Wieś	Pisanki
23.	Stare Bajki	Wieś	Stare Bajki
24.	Stójka	Kolonia	Nowa Wieś
25.	Szorce	Wieś	Szorce
26.	Trzcianne <i>W tym ulice: Kościelna,, Królowej Bony, Mickiewicz, Nowa, Ogrodowa, Składowa, Słowackiego, Spółdzielcza, Szkolna, Wojska Polskiego, 11 Listopada, 3 Maja</i>	Wieś	Trzcianne; Siedziba Urzędu Gminy Trzcianne
27.	Wilamówka	Wieś	Wilamówka
28.	Wyszowate	Wieś	Wyszowate
29.	Zajki	Wieś	Zajki
30.	Zubole	Wieś	Zubole
31.	Zucielec	Wieś	Zucielec

Dane Urzędu Gminy Trzcianne

Powierzchnia gminy wynosi 33164,49 ha, tj. 24 % powierzchni powiatu monieckiego. Powierzchnia gminy stanowi 1,65 % powierzchni województwa podlaskiego. Gmina Trzcianne położona jest w sercu Biebrzańskiego Parku Narodowego. Tereny ścisłej ochrony Parku zajmują ponad połowę powierzchni gminy tj. 16.539 ha. Na terenie gminy Trzcianne znajduje się 27,9 % powierzchni Biebrzańskiego Parku Narodowego. Przepływają przez nią 4 rzeki: od strony południowej Narew, od zachodu Biebrza, od północy Kosódka i od strony wschodniej Nereśl. Głównym czynnikiem decydującym o atrakcyjności tej ziemi są jej walory

przyrodnicze i krajobrazowe. Gmina Trzciannie leży na malowniczych obszarach południowego basenu Biebrzy. Flora tych terenów jest bardzo zróżnicowana. Występują zespoły roślinne prawie wszystkich typów: bagienne, torfowiskowe i leśne. Przeważa jednak roślinność charakterystyczna dla torfowiska niskiego i wysokiego oraz bagiennego olsu. Znajdują się tu stanowiska kilkudziesięciu gatunków roślin chronionych i zagrożonych wyginięciem.

Cechy ekologiczne oraz rozległość tych terenów powodują, że zachowało się i bytuje tu wiele ginących gatunków fauny związanych ściśle z terenami bagiennymi i wodnymi. Świetne warunki znajdują tu łoś, bóbr, wilk oraz ok 157 gatunków ptaków i (prawdopodobnie) 19 lęgowych. Gniazdują tu unikalne gatunki ptaków takich jak: bielik, orlik, grubodzioby i krzykliwy, cietrzew, żuraw, bocian czarny, biegus zmienny i sowa błotna. Na bagnach biebrzańskich można zaobserwować ponad sześćdziesiąt gatunków ptaków nie lęgowych w trakcie ich wędrówek z Syberii i Wschodniej Europy do Afryki. Największą jednak ciekawostką tutejszej ornitofauny jest wodniczka (*Acrocephalus paludicola*) oraz bagna biebrzańskie (wraz z sąsiednim stanowiskiem na Białorusi), które są miejscem gdzie żyje praktycznie cała światowa populacja tego gatunku.

Agroturystyka, baza noclegowa, turystyka

Agroturystyka jest jedną z form turystyki wiejskiej, wypoczynku u rolnika, w funkcjonującym gospodarstwie rolnym, gdzie można mieszkać, jadać wspólne posiłki z gospodarzami, uczestniczyć w pracach polowych, obserwować hodowlę zwierząt i produkcję roślin. Celem agroturystyki jest przeciwdziałanie wyludnieniu wsi, wzrost dochodów ludności oraz wzrost atrakcyjności obszarów wiejskich. Na terenie gminy Trzciannie występuje kilka kwater agroturystycznych, pól biwakowych oraz innych obiektów świadczących usługi hotelarskie, które znajdują się w miejscowościach takich jak: Chojnowo, Nowa Wieś, kol. Korczak, Zucielec, Zubole.

Szlaki turystyczne

1. Biebrzański Szlak Konny [25,0 km]
2. Niebieski szlak turystyczny (130,7 km)
3. Żółty szlak turystyczny (20,5 km)
4. Zielony szlak turystyczny (6,2 km)
5. Czerwony szlak turystyczny (9,5 km)
6. Podlaski Szlak Bociani [w granicach gminy ok. 26,0 km]
7. Szlak Świętego Franciszka [16 km] jest to ścieżka edukacyjna.

Punkty widokowe

Chcąc w pełni nacieszyć oko cudownymi, niepowtarzalnymi widokami bezkresnych biebrzańskich mokradeł, można skorzystać z możliwości jakie dają wieże widokowe:

-	Wieża	widokowa	-	"Przy	Carskim	Trakcie"
-	Wieża	widokowa	-	"Batalionowa		łąka"
-	Wieża	widokowa	-			"Gugny"

2. DEMOGRAFIA

Struktura demograficzna ludności i analiza rozwoju zaludnienia stanowi podstawę budowy prognozy potrzeb społecznych, na których opiera się polityka rozwoju gminy Trzciannie. Procesy demograficzne decydują o skali rozwoju gminy, jego dynamice oraz o skali potrzeb w sferze rynku pracy, mieszkań i całej grupy inwestycji demograficznych, np. przedszkoli, szkół.

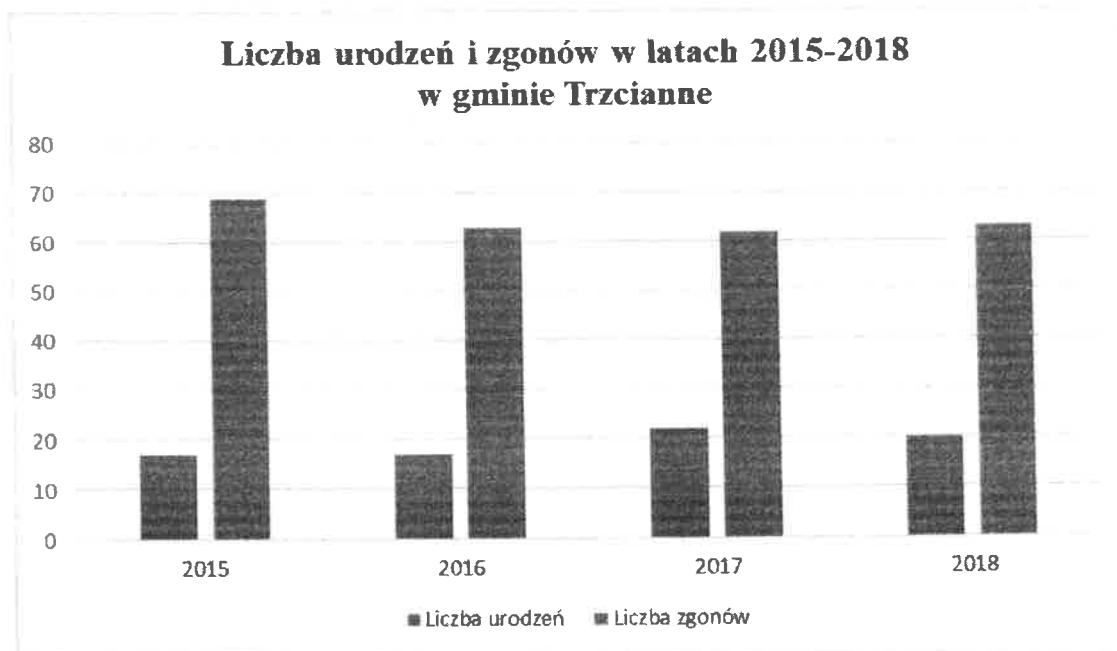
Gmina Trzciannie wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. liczyła 4480 mieszkańców. W stosunku do roku ubiegłego liczba mieszkańców zmalała o 62 osoby.

Liczba ludności w gminie Trzciannie w latach 2015-2018

Sołectwo	2015	2016	2017	2018
Boguszewo	114	109	106	105
Boguszki	64	67	63	62

Brzeziny	226	232	227	219
Budy	1	1	1	1
Chojnowo	215	211	209	212
Dobarz	17	19	19	17
Giełczyn	175	173	166	164
Gugny	7	7	8	8
Kleszcze	50	50	46	40
Korczak	19	19	18	17
Krynica	277	279	276	271
Laskowiec	106	104	103	102
Milewo	91	92	88	86
Mroczi	136	133	130	128
Niewiarowo	249	243	245	241
Nowa Wieś	490	477	481	467
Pisanki	125	126	125	123
Stare Bajki	204	202	200	195
Stójka	10	10	9	8
Szorce	413	411	402	401
Trzciannie	553	550	538	532
Wilamówka	108	107	105	104
Wyszowate	225	224	220	218
Zajki	171	170	168	169
Zubole	359	348	346	346
Zucielec	241	242	243	244
Razem	4646	4606	4542	4480

Dane Urzędu Gminy Trzciannie

Dane Urzędu Gminy Trzciannie

Struktura wiekowa ludności gminy Trzciannie w latach 2015 –2018

Grupy wiekowe	2015	2016	2017	2018
Przedprodukcyjnym 0-17 lat	839	829	815	784

Produkcyjnym				
18-59 lat kobieta	1256	1240	1229	1205
18-64 lata mężczyzna	1598	1593	1575	1566
Poprodukcyjnym				
60 i więcej lat kobieta	595	597	589	594
65 i więcej lat mężczyzna	300	301	295	293

Dane Urzędu Gminy Trzcianne

Na terenie gminy Trzcianne od roku 2015 można zaobserwować spadek liczby ludności. Poddając analizie dane z kilku ostatnich lat, tj. rok 2015 i 2018 można stwierdzić, że społeczność gminna zmniejszyła się o 166 osób. Według obliczeń statystycznych w 2015 roku gminę Trzcianne zamieszkiwało 4646 osób, natomiast w 2018 roku – 4480 osób.

Biorąc pod uwagę powyższe dane i próbując dokonać prognozy ludności gminy na najbliższe lata, należy zwrócić uwagę na zmniejszającą się liczbę dzieci i młodzieży oraz stale zwiększającą się liczbę osób w wieku produkcyjnym i osób starszych. W przyszłości ta ostatnia grupa będzie zasilana przez liczne obecnie grono osób w wieku produkcyjnym, które zakończą aktywność zawodową. Powyższe tendencje demograficzne będą wymagały dopasowania usług społecznych do potrzeb zarówno dzieci i młodzieży, jak i seniorów. W przypadku tych pierwszych konieczne będzie dostosowanie dostępu do wychowania, edukacji, kultury, sportu i rekreacji, tym drugim trzeba będzie natomiast udzielić stosownej pomocy materialnej i rzeczowej, ułatwić im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego. Spadek liczby mieszkańców na terenie gminy Trzcianne wskazuje na powolne wyludnianie się gminy. Tendencję wyludniania się można zatrzymać dodatnim przyrostem naturalnym oraz migracją młodych ludzi na teren gminy.

3. EDUKACJA

Edukacja to ogół procesów i oddziaływań, których celem jest zmienianie ludzi, przede wszystkim dzieci i młodzieży - stosownie do panujących w danym społeczeństwie ideałów i celów wychowawczych. Pojęcie edukacji jest związane z wychowaniem i z wykształceniem człowieka we wszystkich fazach rozwojowych. Pojęcia edukacyjne wychowanie i wykształcenie są ściśle związane z nauką pedagogiczną, która odpowiedzialna jest za prawidłowy i zharmonizowany proces edukacji społeczeństwa.

Na terenie gminy Trzcianne obecnie funkcjonują trzy szkoły podstawowe.

Szkoła Podstawowa im. św. Franciszka w Trzciannem
ul. 3 Maja 9b
19-104 Trzcianne

Szkoła Podstawowa w Laskowcu
Laskowiec 46
19-104 Trzcianne

Szkoła Podstawowa w Starych Bajkach
Stare Bajki
19-104 Trzcianne

Dane na temat edukacji na terenie gminy Trzcianne w latach 2015-2018

przedstawia poniższa tabela.

Edukacja	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Żłobki	0	0	0
Placówki wychowania przedszkolnego	3	3	3
w tym: przedszkola	2	2	2
Miejsca	20	25	30

w przedszkolach			
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	69	74	76
w tym: w przedszkolach	19	26	29
Szkoły podstawowe	3	3	3
Uczniowie szkół podstawowych	257	225	258
Gimnazja	1	1	-
Uczniowie szkół gimnazjalnych	121	109	77
Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach: - podstawowych	12	11	11
- gimnazjalnych	24	27	26

Dane Głównego Urzędu Statystycznego

4. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE
Informacja o stanie mienia komunalnego

Mieszkanie jest podstawowym dobrem człowieka spełniającym funkcje: ekonomiczną, socjalizacyjną, społeczną. Samorządy gminne ustawowo są zobligowane do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych swoich obywateli. Na terenie gminy Trzcianne występuje przede wszystkim budownictwo jednorodzinne i zagrodowe. W zdecydowanej większości należą one do osób fizycznych. Baza mieszkaniowa gminy Trzcianne opiera się na indywidualnych gospodarstwach domowych składających się z domów jednorodzinnych, zamieszkiwanych przez rodziny jedno i wielopokoleniowe. Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. Jest to forma pomocy świadczona przez gminę, a realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciennem.

Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela

	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	33	24	17
Wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	38.072,57	27.592,08	16.151,50

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciennem

Gmina Trzcianne posiada 576,5346 ha gruntów stanowiących mienie komunalne. Z powierzchni tych gruntów najwięcej przypada na tereny komunikacyjne – 483,00 ha z tego:

- 187,5 km drogi gminne
- 1 036,5 km drogi dojazdowe do pól i łąk.

Ponadto w skład mienia komunalnego wchodzi:

- grunty orne 30,52 ha
- łąki trwałe 8,30 ha
- pastwiska trwałe 11,19 ha
- grunty rolne zabudowane 0,15 ha
- rowy 0,44 ha

- lasy 8,218 ha
- tereny mieszkalne 1,00 ha
- zurbanizowane tereny niezabudowane 0,26 ha
- tereny rekreacyjno – wypoczynkowe 7,77 ha
- nieużytki – 25,83 ha
- grunty budowlane – 0,2146 ha
- grunty zadrzewione i zakrzewione 0,37 ha.

Z ogólnej powierzchni gruntów będących własnością komunalną w 2018 r. wydzierżawionych było 10,61 ha oraz w wieczystym użytkowaniu znajdowało się 0,9557 ha gruntów. Z tytułu dzierżawy gruntów komunalnych osiągnięto w 2018r. dochód w wysokości 5.719,04 zł, z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie 2.193,33 zł. Za wydzierżawione grunty pod maszt telefonii komórkowej Orange S.A – 17.712,00 zł, dla Polkomtel S.A – 18.778,32 zł.

Gmina posiada budynek wolnostojący, dwukondygnacyjny, w którym znajdują się 2 mieszkania na piętrze. Jedno jest wynajęte/ na dzień rozpoczęcia prac nad strategią/, natomiast w drugim mieści się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Na parterze budynku znajdują się lokale użytkowe, w których mają siedziby:

- apteka
- Urząd Pocztowy
- Punkt Socjoterapeutyczny
- Biuro Obsługi Programu 500+, 300+

Gmina Trzcianne posiada również budynek dwukondygnacyjny, który mieści się pod adresem: Zubole 99, 19-104 Trzcianne.

Ogólna liczba lokali mieszkalnych w budynkach stanowiących własność Gminy Trzcianne wynosi 10 oraz 1 mieszkanie w bloku wielorodzinnym, który mieści się przy ul. Nowej w Trzciannem.

Gmina posiada 2 budynki remiz strażackich, w których znajdują się również świetlice wiejskie we wsi Chojnowo i we wsi Wyszowate oraz jeden garaż Ochotniczej Straży Pożarnej w Trzciannem. Oprócz tego Gmina Trzcianne posiada świetlice wiejskie, które znajdują się w następujących miejscowościach: Niewiarowo, Szorce, Nowa Wieś, Brzeziny.

Za wynajmowane lokale użytkowe w budynkach komunalnych w 2018 r. Gmina Trzcianne uzyskała dochód:

- z tytułu czynszów w wysokości 14.392,80 zł
- z tytułu czynszów z lokali mieszkalnych w wysokości 18.740,25 zł.

W skład mienia gminnego wchodzi 4 budynki szkół, które mieszczą się w następujących miejscowościach:

- Szkoła Podstawowa w Starych Bajkach, która jest przekazana w trwały zarząd dla Stowarzyszenia Edukator w Łomży,
- Szkoła Podstawowa w Brzezinach, która jest przekazana w trwały zarząd dla Stowarzyszenia Edukator w Łomży,
- Szkoła Podstawowa w Trzciannem, w której mieści się hala sportowa oraz Gminna Biblioteka Publiczna,

W budynku po byłej Szkole Podstawowej w Nowej Wsi znajdują się 3 mieszkania, które są obecnie wynajmowane.

Gmina Trzcianne posiada również oczyszczalnię ścieków o przepustowości 140 m³ na dobę wraz z siecią kanalizacyjną o długości 23,2 km w następujących miejscowościach: Trzcianne, Zucielec, Zubole, Nowa Wieś, Szorce, Krynica. Powierzchnia gruntów zajętych pod gminną oczyszczalnię ścieków wynosi 2,01 ha.

Na terenie Gminy Trzciannie zlokalizowane są 3 ujęcia wody wraz ze stacjami uzdatniania w następujących miejscowościach: Trzciannie, Laskowiec, Zajki- obecnie nieczynne. Długość sieci wodociągowej wynosi 92,5 km. Od dnia 1 stycznia 2014 r. sieć wodociągowa wraz ze studniami poboru i uzdatniania wody przeszła w zarządek Gminy Trzciannie.

Ze środków transportowych Gmina Trzciannie posiada 2 autobusy, którymi dowożone są dzieci do Szkoły Podstawowej w Trzciannie, 3 ciągniki rolnicze, koparko – ładowarkę, samojezdną równarękę drogową, rozsiewacz do piachu z solą oraz 4 przyczepy ciągnikowe, którymi wykonywane są bieżące naprawy dróg gminnych, a w okresie zimowym wykonywane jest również odsnieżanie dróg. Gmina posiada 3 samochody pożarnicze oraz samochód do przewozu ludzi i towarów.

W dniu 31 stycznia 2019 r. został zakupiony samochód przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, którym są dowożone do szkoły w Mońkach dzieci z terenu Gminy Trzciannie.

5. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby działalności gospodarczej, osób w nich pracujących, adresu siedziby firmy, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym, dane naliczone z rejestru REGON według w/w informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie.

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31-12-2017 r. w gminie Trzciannie w 2017 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 161 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 122 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 22 nowe podmioty, a 19 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (26) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (10) w roku 2011. W tym samym okresie najwięcej (25) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (8) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2013 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Trzciannie najwięcej (3) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (159) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 6,8% (11) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 39,1% (63) podmiotów, a 54,0% (87) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Trzciannie najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są budownictwo (32,8%) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (19,7%).

6. KULTURA

Gminny Ośrodek Kultury w Trzciannie utworzono na podstawie aktu o utworzeniu nadanego Uchwałą Nr II/17/73 Gminnej Rady Narodowej w Trzciannie z dnia 14 maja 1973 roku. W 2006 r. w GOK wykonano generalny remont w ramach projektu „Modernizacja i wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury w Trzciannie” dofinansowanego z Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, działanie 2.3 „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”. Według statutu do podstawowych zadań Gminnego Ośrodka Kultury należy:

- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych społeczeństwa;
- edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę;
- tworzenie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, oraz zainteresowanie wiedzą i sztuką;
- kultywowanie tradycji i tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła artystycznego i ludowego,
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury.

Natomiast do szczegółowego zakresu działania Gminnego Ośrodka Kultury należy:

- organizowanie spektakli, koncertów, wystaw, odczytów, konkursów;
- organizowanie imprez artystycznych, rozrywkowych, turystycznych i sportowych;
- świadczenie usług poligraficznych, fotograficznych i filmowych;
- prowadzenie sprzedaży giełdowej, detalicznej i antykwarycznej dzieł sztuki i artykułów użytku kulturalnego;
- organizowanie imprez zleconych, okolicznościowych, rodzinnych i obrzędowych;
- prowadzenie działalności wydawniczych.

Gminny Ośrodek Kultury w Trzciannem prowadzi działalność polegającą na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury oraz sportu poprzez organizowanie różnego rodzaju wydarzeń, przedstawień teatralnych oraz imprez, które powtarzają się cyklicznie. Organizuje także zajęcia dla dzieci i młodzieży. W GOK-u działają koła zainteresowań m.in.:

- zespół śpiewaczy seniorów „Tęcza”, „Trzecianniki”
- zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży
- zajęcia nauki gry na instrumentach muzycznych
- zajęcia plastyczne, nauki języka angielskiego

Gminny Ośrodek Kultury w Trzciannem jest organizatorem różnych imprez kulturalnych. Do najważniejszych imprez kulturalnych, oświatowych oraz rekreacyjnych i okolicznościowych gminy Trzciannie należą:

- Dni Trzciannego
- Turniej Piłkarski o Puchar Wójta Gminy Trzciannie
- Powiatowe spotkanie z piosenką biesiadną – Dzień Seniora
- Gminny konkurs plastyczny „Park Biebrzański w oczach dzieci”
- Konkurs Piosenki Harcerskiej i Patriotycznej im. Bł. Ks. phm. Stefana Wincentego Frelichowskiego.

Liczba osób uczestniczących w wybranych programach realizowanych
w Gminnym Ośrodku Kultury w Trzciannie w latach 2016-2018

	2016	2017	2018
zespół śpiewaczy seniorów „Tęcza”	14	14	17
zespół śpiewaczy seniorów „Trzecianniki”	16	15	17
zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży	30	28	36
zajęcia nauki gry na instrumentach muzycznych	15	16	18
zajęcia plastyczne,	21	18	16
zajęcia nauki języka angielskiego	10	26	41
Dni Trzciannego	850	320	345
turniej Piłkarski o Puchar Wójta Gminy Trzciannie	64	72	69
gminny konkurs plastyczny „Park Biebrzański w oczach dzieci	91	70	74
Dzień Seniora	110	92	94
Konkurs Piosenki Harcerskiej i Patriotycznej	180	80	110

Powyższy opis stanu faktycznego pokazuje dużą różnorodność zajęć, jednakże należałoby zróżnicować, dopasować formy upowszechniania kultury do różnych kategorii wiekowych odbiorców oraz ich potrzeb i preferencji. Ważnym ośrodkiem rozwoju kultury w gminie Trzciannie jest również działająca Biblioteka Publiczna, która mieści się w budynku Szkoły Podstawowej w Trzciannem przy ul. 3 Maja 9.

7. OCHRONA ZDROWIA

Niewątpliwie ważną rolę w codziennym życiu ludzi odgrywa służba zdrowia. Dostęp do niej jest pewnym wyznacznikiem rozwoju danego regionu i zapewnia mieszkańcom znacznie lepszy komfort życia. Styl życia i zachowania zdrowotne wpływają w największym stopniu na stan zdrowia ludności. Do czynników zagrażających zdrowiu należą przede wszystkim: mała aktywność fizyczna, nieprawidłowości w sposobie żywienia, palenie tytoniu, nadmierne spożycie alkoholu, używanie narkotyków, zły stan środowiska naturalnego, niewłaściwe warunki bezpieczeństwa pracy, wypadki drogowe oraz brak powszechnej profilaktyki.

Na terenie gminy Trzcianne usługi medyczne świadczy Gminny Ośrodek Zdrowia. Przychodnia ta mieści się pod adresem 19-104 Trzcianne, ul. Wojska Polskiego 12. Podstawowym celem Gminnego Ośrodka Zdrowia w Trzciannem jest:

- udzielanie ambulatoryjnych świadczeń zapobiegawczo -leczniczych w rodzaju podstawowej opieki zdrowotnej służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia,
- propagowanie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia. Gminny Ośrodek Zdrowia zapewnia dostępność do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej. Rejestracja pacjentów odbywa się osobiście, telefonicznie oraz przez osoby trzecie. Zespół terapeutyczny Gminnego Ośrodka Zdrowia w Trzciannem tworzą lekarze, stomatolog i pielęgniarki.

Obok wymienionego powyżej Gminnego Ośrodka Zdrowia, na terenie gminy Trzcianne funkcjonuje także apteka.

8. BEZPIECZEŃSTWO I POZIOM PRZESTĘPCZOŚĆ

Każdy mieszkaniec gminy musi mieć zapewnione bezpieczeństwo mienia i życia. Z uwagi na podział administracyjny Polski nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwa Policja. Gmina Trzcianne podlega pod **Posterunek Policji w Goniądzu przy ul. Wojska Polskiego 50. Policjantem pierwszego kontaktu z mieszkańcami gminy jest dzielnicowy.**

Do zadań dzielnicowego gminy Trzcianne w szczególności należą:

1. prowadzenie, rozpoznanie przydzielonego mu rejonu służbowego pod względem osobowym, terenowym, zjawisk i zdarzeń mających wpływ na stan porządku i bezpieczeństwa publicznego
2. realizowanie zadań z zakresu profilaktyki społecznej
3. realizowanie zadań z zakresu ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń
4. kontrolowanie przestrzegania prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego.

Istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańcom gminy Trzcianne odgrywa również Ochotnicza Straż Pożarna. Na terenie omawianej gminy funkcjonuje ich 5: Trzcianne, Chojnowo, Wyszowate, Laskowiec i Zajki. Wszystkie wymienione jednostki prężnie działają, tym samym przyczyniając się do wzrostu bezpieczeństwa w gminie.

Przestępczość jest dynamicznym, podlegającym rozwojowi zjawiskiem społecznym, które stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego. W zależności od swej intensywności i częstotliwości wpływa na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciska piętno na jej funkcjonowaniu. Zapobieganie przestępczości wymaga zastosowania rozwiązań kompleksowych, zakładających wspólne zaangażowanie instytucji i organizacji państwowych, samorządowych i społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnych oraz środków masowego przekazu. Ważną rolę w zakresie inicjowania i organizowania tej działalności odgrywa policja.

W związku z tym, Komenda Powiatowa Policji w Mońkach tworzy „Mapę zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego”. Mapa zagrożeń to ważne narzędzie w systemie aktywizacji i współpracy z podmiotami poza policyjnymi, samorządem terytorialnym oraz społeczeństwem. Tworzona jest na podstawie analiz stanu bezpieczeństwa i porządku

sporządzanych na potrzeby rozkładu służb wszystkich podmiotów działających na rzecz zapobiegania popełniania przestępstw, wykroczeń oraz zachowaniom aspołecznym.

Mapa zagrożeń ma na celu odzwierciedlać dostrzeżone już zagrożenia, zarejestrowane przez służby oraz dostrzeżone przez obywateli aby prognozować wydarzenia, zwiększać bezpieczeństwo.

Liczba przeprowadzonych interwencji na terenie gm. Trzcianne

2016	223
2017	284
2018	281

Dane Komendy Powiatowej Policji w Mońkach

Liczba kolizji drogowych na terenie gm. Trzciannie	
2016	6
2017	8
2018	19

Dane Komendy Powiatowej Policji w Mońkach

Wybrane przestępstwa popełnione w gminie Trzciannie w latach 2016-2018

Kategorie przestępstwa	Liczba przestępstw na terenie gminy Trzciannie		
	2016	2017	2018
kradzież z włamaniem	1	3	4
Bójka lub pobicie	1	2	0
Kradzież mienia	2	6	8
Uszkodzenie mienia	2	3	2
Nietrzeźwi kierujący	9	8	7
Wypadek drogowy	1	1	1
OGÓŁEM	16	23	22

Dane Komendy Powiatowej Policji w Mońkach

Według danych Komendy Powiatowej Policji w Mońkach w 2016 roku popełniono ogółem 16 przestępstw, natomiast już w 2017 roku liczba ta wzrosła do 23, czyli więcej o 7 przestępstw. W roku 2018 r. liczba przestępstw wynosiła 22 i była na takim samym poziomie jak 2017 r. Wśród nich odnotowano najwięcej przypadków

nietrzeźwych kierujących.

W 2016 r. wynosiła 9 osób, w 2017 r. 8 osób, w 2018 r. 7 osób. Od 2016 r. do 2018 r. liczba to spadała o 1 osobę. Kolejną dominującą kategorią przestępstw kryminalnych na terenie gminy Trzciannie jest kradzież mienia. Liczba ich w 2016 r. wynosiła 2, natomiast w kolejnych latach ulegał wzrostowi, w 2017 r. wynosiła 6, a w 2018 r. wynosiła 8. Kolejnym przestępstwem, które dominuje w gminie Trzciannie jest kradzież z włamaniem. Liczba ich w 2016 r. wynosiła 1, natomiast w kolejnych latach wzrosła i w 2018 r. wynosiła 4. Pozostałe przestępstwa t.j. bójka lub pobicie, uszkodzenie mienia oraz wypadki drogowe w latach 2016/2018 utrzymywały się na stałym poziomie.

Poczucie bezpieczeństwa i zagrożenia oraz skalę problemów, jakie rodzi aktualny system wymiaru sprawiedliwości w stosunku do osób z terenu gminy Trzciannie odzwierciedlają dane uzyskane z Sądu Rejonowego w Grajewie II Wydział Karny:

	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Liczba dozorów kuratorskich	28	26	19
Liczba dozorów elektronicznych	-	-	-
Liczba osób pozbawionych wolności	45	55	31
Liczba osób skazanych na karę ograniczenia wolności	48	43	71

Dane Sądu Rejonowego w Grajewie II Wydział Karny:

Na podstawie powyższych danych można zaobserwować, że największą liczę osób stanowią osoby, które są skazane na karę ograniczenia wolności. Na przełomie lat 2016/2018 liczba ta znacznie wzrosła, różnica między 2016 r., a 2018 r. wynosi 23 osoby.

Spadła ilość osób, którym orzeczono dozór kuratorki oraz osób skazanych na karę pozbawione wolności. W stosunku do tych pierwszych, między 2016 r. a 2018 r. spadek był o 9 osób, w drugim przypadku spadek o 14 osób.

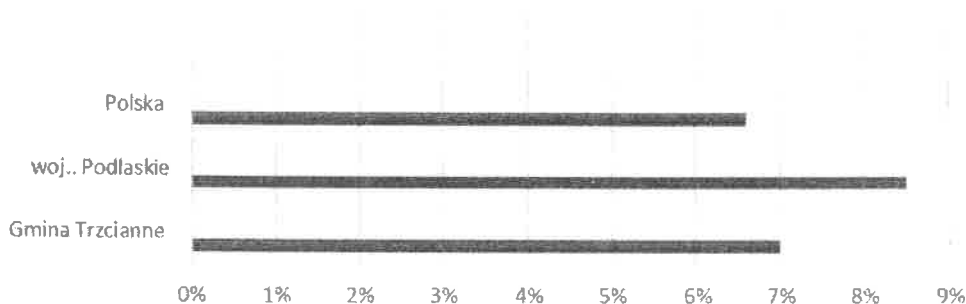
9. POZIOM BEZROBOCIA NA TERENIE GMINY TRZCIANNE

Problemy na rynku pracy, objawiające się niedostateczną liczbą miejsc pracy, prowadzą do obniżenia standardu życia ludności. Długotrwałe pozostawanie bez pracy ogranicza szanse na jej podjęcie, przyczynia się do ubożenia ludności, a w konsekwencji prowadzi do wykluczenia społecznego.

Bezrobocie rejestrowane bywa definiowane w różny sposób. Najczęściej definiuje się stopę bezrobocia rejestrowanego jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji). Tak zdefiniowaną stopę bezrobocia rejestrowanego prezentujemy na tej stronie. Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie.

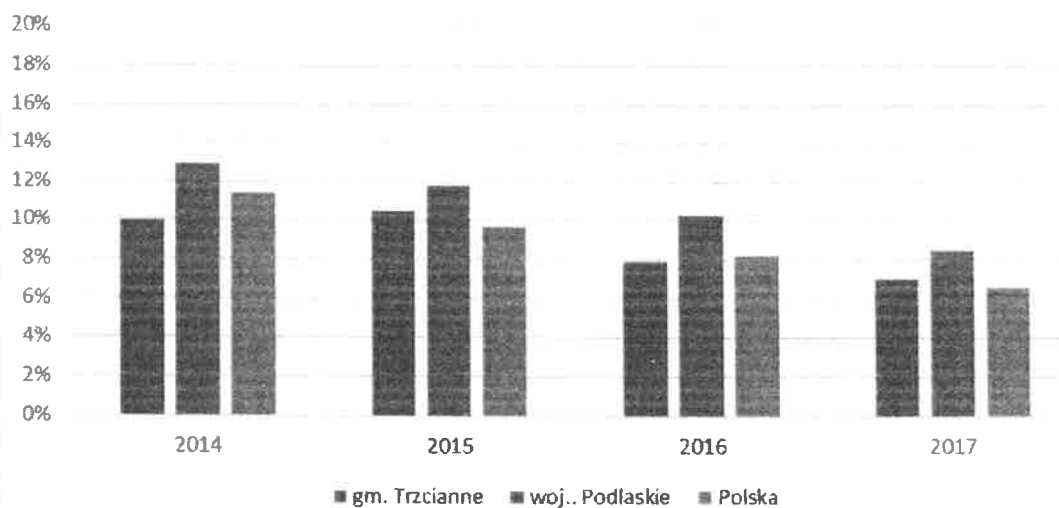
Jak wynika z danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2017 r. sytuacja bezrobocia w gminie Trzciannie kształtuje się następująco: kobiety 6,9% , mężczyźni 6,9 %.

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Trzciannie w latach 2014-2017 w wieku produkcyjnym

Dane Głównego Urzędu Statystycznego

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Trzciannie w latach 2014-2017

Dane Głównego Urzędu Statystycznego

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie Trzciannie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych m.in. według wieku, czasu pozostawania bez pracy.

Z danych otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Mońkach (dane dotyczą lat 2016 – 2018), możemy przeanalizować stan bezrobocia na terenie gminy Trzciannie. W przeciągu tych lat można zaobserwować, że poziom bezrobocia utrzymuje się na podobnym poziomie.

Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższa tabela.

Dane o liczbie osób bezrobotnych	2016	2017	2018
Liczba kobiet bezrobotnych	51	48	51
Liczba mężczyzn bezrobotnych	73	62	62
Liczba osób, które otrzymały zasiłek dla bezrobotnych	7	8	12
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	64	64	70
Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia	61	48	41
w tym:			
do 25 roku życia	25	25	18
powyżej 50 roku życia	26	24	33
Liczba osób, które podjęły pracę	9	13	4

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Mońkach

10. POMOC SPOŁECZNA

Zadania pomocy społecznej w gminie Trzciannem wykonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej powołany Uchwałą Nr 43/XI Gminnej Rady Narodowej w Trzciannem z dnia 17 kwietnia 1990 roku. Jednostka ta realizuje również zadania wynikające także z innych ustaw, aniżeli ustawa o pomocy społecznej. Należą do nich w szczególności: ustawa o świadczeniach rodzinnych i ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o dodatkach mieszkaniowych, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawa o powszechnym ubezpieczeniu społecznym oraz ustawa o ochronie zdrowia psychicznego.

Z końcem 2018 roku kadrę GOPS-u stanowiło 8 osób. Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w ośrodku przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj stanowiska	Liczba osób	Liczba etatów
Kierownik	1	1
Główny księgowy	1	0,5
Specjalista pracy socjalnej	2	2
Pracownik socjalny	1	1
Pracownik wykonujący usługi opiekuńcze	1	1
Pracownik obsługujący świadczenia rodzinne	1	1
Specjalista pracy z rodziną	1	1

Stan zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzciannem
na koniec 2018 roku.

1) Zadania pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Do zadań ośrodka w zakresie pomocy społecznej należy w szczególności:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń:
- pracy socjalnej rozumianej jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie

- warunków sprzyjających temu celowi;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;

- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do wsparcia udzielanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciannem mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. I tak np. w odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które do września 2018 roku kształtowało się na poziomie 634,00 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 514,00zł na osobę w rodzinie. Natomiast od października 2018 roku obowiązuje Rozporządzenie Ministra z dnia 11 lipca 2018 w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Kryterium zostało ustalone na poziomie 528,00 zł na osobę w rodzinie i 701,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej.

Kryterium dochodowe stosowane jest również przy przyznawaniu świadczeń rodzinnych i świadczeń alimentacyjnych. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeśli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza 674,00 zł, a gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekracza 764,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują z kolei, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

W wykonywaniu zadań, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciannem współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy i sołectw, innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną.

Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2016-2018.

Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2016-2018

	2016	2017	2018
Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenia	188	173	161
Liczba osób w rodzinach	741	661	620

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem

Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2016-2018

Powody przyznania pomocy	2016		2017		2018	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	130	522	120	475	109	432

bezdomność	3	3	2	2	2	2
potrzeba ochrony macierzyństwa	71	399	61	343	59	319
bezrobocie	46	151	39	116	31	95
niepełnosprawność	46	183	49	168	42	134
długotrwała lub ciężka choroba	74	266	64	200	61	176
bezzadność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	28	81	32	95	27	76
przemoc w rodzinie	2	2	0	0	0	0
alkoholizm	5	17	4	8	4	10
trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	1	1	1	1
zdarzenie losowe	1	1	2	2	0	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem

Powody przyznania pomocy społecznej osobom i rodzinom w gminie Trzciannie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wpływały na formę udzielanego wsparcia. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2016-2018 przedstawia poniższa tabela

Formy wsparcia udzielanego w gminie w latach 2016-2018.

Formy pomocy	Liczba rodzin, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			Liczba osób w rodzinach		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Zasiłki stałe	7	8	9	9	10	12
Zasiłki okresowe	30	28	26	79	60	53
Dożywianie dzieci w szkole –posiłki	136	125	119	655	590	560
Usługi opiekuńcze	14	11	9	15	12	9
Zasiłki celowe i w naturze	25	24	22	63	53	48
Odpłatność za DPS	9	10	11	9	10	11

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem

Na podstawie powyższych danych zaobserwowano tendencję spadkową osób korzystających z różnych form pomocy.

W latach 2016-2018 najczęściej udzielaną, mieszkańcom gminy, formą wsparcia była pomoc finansowa i rzeczowa. W przeciągu 3 lat pomoc udzielana była coraz mniejszej ilości osób, które korzystały z takich form pomocy jak: zasiłki okresowe, zasiłki celowe i w naturze, usługi opiekuńcze oraz dożywianie dzieci w szkole.

Natomiast wzrost można zaobserwować w przypadku osób korzystających z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych oraz osób skierowanych do DPS.

Istotną formą wsparcia jest praca socjalna. Przez 3 lata zaobserwowano wzrost o 53 rodziny. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej.

Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w postaci pracy socjalnej
przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciannem w latach 2016-2018

Formy pomocy	Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w postaci pracy socjalnej			Liczba osób w rodzinach		
	2016	2017	2018	2016	2017	2019
Praca socjalna	447	457	500	1439	1340	1222

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem

2) Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne czyli zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe), świadczenie rodzicielskie to świadczenia do których prawo nabywa się w sposób określony w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. z 2018 r. poz.2220 z późn. zm.). Natomiast prawo do zasiłku dla opiekuna określa ustawa z dnia 4kwietnia 2014r.o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. z 2017 r. poz.2092 z późn.zm).

Poszczególne świadczenia rodzinne mają różny charakter: w większości wypłacane są na określony czas (okres zasiłkowy), ale również jednorazowo (dodatek z tytułu urodzenia dziecka , jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka) lub raz w ciągu pewnego okresu (dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego). Część z świadczeń rodzinnych występuje samoistnie (zasiłek rodzinny, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne), natomiast otrzymanie dodatków do zasiłku rodzinnego uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego.

Liczba osób otrzymujących świadczenia rodzinne w latach 2016-2018

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny z dodatkami	302	297	265
Liczba rodzin pobierających zasiłek pielęgnacyjny	80	84	87
Liczba rodzin pobierających świadczenie pielęgnacyjne	19	15	15
Liczba rodzin pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy	18	23	19
Liczba rodzin pobierających zasiłek dla opiekuna	5	5	4
Liczba rodzin pobierających jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka	26	27	21
Liczba rodzin pobierających świadczenie rodzicielskie	13	12	9

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem

3) Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Fundusz alimentacyjny jest to fundusz przeznaczony do zabezpieczania wypłacania alimentów , których płatnicy okazali się niewypłacalni lub uchylali się od ich płacenia.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U z 2018 r. poz. 554, z późn. zm.).

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego

	2016	2017	2018
Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	21	21	17

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannie

11. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY NA TERENIE GMINY TRZCIANNE

W dniu 23 stycznia 2019 r. Rada Gminy Trzciannie podjęła Uchwałę Nr IV/17/19 w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Trzciannie na lata 2019-2024.

Celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Trzciannie są działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa zadania do realizowania ukierunkowane na rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 listopada 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm), która pojęcie przemocy definiuje jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działania naruszające prawo lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym.

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym nie łatwo się rozmawia, a który jeszcze trudniej

zbadać. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary. Oficjalne statystyki nie obejmują niezgłoszonych przypadków przemocy, a problematyka przemocy jest traktowana jako wstydliva, drażliwa, skrywana w czterech ścianach domu.

Tabela obrazująca dane osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie
jaki i doznające przemocy w rodzinie na terenie gminy Trzciannie w latach 2016-2018

Rok	Osoby podejrzane o stosowanie przemocy	Osoby wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie lub są świadkami przemocy
2016	17	47
2017	15	38
2018	17	28

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem

Powyższa tabela obrazuje jak przedstawia się aspekt przemocy na terenie gminy Trzciannie. Z przedstawionych danych wynika, że skala przemocy w rodzinie w ciągu ostatnich lat jest na podobnym poziomie.

Rozpoznanie skali zjawiska, wyłącznie na podstawie danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem nie daje pełnego obrazu skali zjawiska. Często przemoc nie wychodzi poza „próg domu”, a osoby, które jej doświadczają, z różnych powodów nie szukają pomocy. Trzeba mieć na uwadze, że ofiarami przemocy w rodzinie często bywają dzieci, które same nie potrafią prosić o pomoc. Wzrastają w atmosferze przemocy i tym samym nabywają negatywne wzorce zachowań i niejednokrotnie w przyszłości zostają sprawcami przemocy w dorosłym życiu.

Program wyznacza również główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Trzciannie w celu skutecznego reagowania na to zjawisko.

W zakresie organizacji działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie Zarządzeniem Nr 27/11 Wójta Gminy Trzciannie w dniu 16 czerwca 2011 roku powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład Zespołu weszli przedstawiciele instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, łącząc swoją wiedzę i umiejętności mające na celu niesienie pomocy osobom pokrzywdzonym oraz zapobieganiu zjawisku przemocy.

- W skład zespołu wchodzi
- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych
- policji
- oświaty
- ochrony zdrowia
- organizacji pozarządowych
- kuratorów sądowych

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2016-2018.

	2016	2017	2018
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
Liczba posiedzeń grup roboczych	38	33	33
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-A”	18	19	18
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-C”	19	19	18
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-D”	19	14	15

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem

Jak wskazuje powyższa tabela liczba sporządzonych Niebieskich Kart –A w latach 2016- 2018 utrzymuje się na podobnym poziomie.

12. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY TRZCIANNE

Alkoholizm i narkomania w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy oraz relacje rodzinne i międzyludzkie. Do przyczyn popadania w alkoholizm można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia. Narkomanii natomiast sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane, jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz dotkniętych, z powodu ich nadużywania, problemem przemocy w rodzinie jest trudna do ustalenia.

Środki finansowe przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie Trzciannie w latach 2016-2018

Wysokość wydatków	2016	2017	2018
Na profilaktykę	42.914,56	39.581,99	36.847,32

i rozwiązywanie problemów alkoholowych			
Na przeciwdziałanie narkomanii	500	400	800
Razem	43.414,56	39.981,99	37.647,32

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzciannem

W latach 2016-2018 wysokość środków finansowych wydatkowanych w gminie na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych ulegała zmniejszeniu. Różnica między 2016 r., a 2018 r. wynosi 6.067,24 zł.

W analizowanym okresie wahaniom ulegały także środki finansowe przeznaczane na przeciwdziałanie narkomani. W 2016 r. wynosiła 500,00 zł, w 2017 r. o 100,00 zł mniej do kwoty 400,00 zł i w 2018 r. wzrost do kwoty 800,00 zł. W 2018 r. wysokość kwot wydatkowanych na przeciwdziałanie narkomanii była najwyższa spośród lat 2016-2018.

Jak wspomniano powyżej, ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn.zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r. został przyjęty Uchwałą nr IV/15/19 Rady Gminy Trzcianne z dnia 23 stycznia 2019 roku.

Działalność GKRPA w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie Trzcianne w latach 2016-2018

Zagadnienia	2016	2017	2018
Liczba członków GKRPA	6	6	6
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	8	7	7
Liczba osób w stosunku do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do orzeczenia zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnień	12	27	13
Liczba osób wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	9	16	13
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w ramach grup roboczych w skład których wchodził członkowie GKRPA	19	17	17
Liczba osób dotkniętych przemocą, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	51	76	73
Liczba przeprowadzonych rozmów interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu	10	11	14

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzciannem

13. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEMPIECZY ZASTĘPCZEJ

Polityka społeczna zajmuje się dziećmi jako grupą wymagającą szczególnej troski i ochrony. Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje przychylności ze strony rodziny, miłości, zapewnienia bezpieczeństwa, zaspokojenia potrzeb. Rodzina jako naturalne środowisko wychowawcze oddziałuje na osobowość dziecka najsilniej i najdłużej, w sposób świadomy lub nieświadomy kształtuje jego wizję społeczeństwa, wyznawane wartości. Rodzina ma za zadanie pełnić określone funkcje, podstawowe z nich to: funkcje opiekuńczo-zabezpieczająca, socjalizacyjna, ekonomiczna, wychowawcza, kulturalna. Ze względu na pełnienie tych funkcji można wyróżnić dwie kategorie rodzin: rodziny funkcjonalne i dysfunkcjonalne.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Trzcianne na lata 2017-2020 stanowi realizacja obowiązku nałożonego na gminę w związku z wprowadzeniem ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej(t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn.zm.)

Ważną kwestią są sprawy dotyczące ograniczenia władzy rodzicielskiej, które bywają niezwykle bolesne zarówno dla rodziców, jak i dzieci.

Jak wynika z danych Sądu Rejonowego w Grajewie III Wydział Rodzinny i Nieletnich, orzeczenia o ograniczeniu rodzicom prawa wykonywania władzy rodzicielskiej nad małoletnimi poprzez poddanie sposobu jej wykonywania stałemu nadzorowi kuratora przedstawia się następująco:

Liczba spraw o ograniczeniu rodzicom prawa wykonywania władzy rodzicielskiej

w gminie Trzcianne w latach 2016-2018

2016	2 sprawy
2017	2 sprawy
2018	1 sprawa

Dane Sądu Rejonowego w Grajewie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Ponadto na terenie gminy Trzcianne w 2018 r. Sąd Rejonowy w Grajewie III Wydział Rodzinny i Nieletnich zastosował wobec 1 nieletniego, który wykazywał przejawy demoralizacji poprzez lekceważący stosunek do nauki i obowiązków szkolnych, środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora.

W sytuacji kiedy nie ma możliwości zapewnienia w rodzinie prawidłowej opieki i wychowania dziecka, powiat zapewnia pieczę zastępczą w formie rodzinnej lub instytucjonalnej.

Pieczą zastępczą zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub, gdy jest to niemożliwe dążenie do przysposobienia dziecka. Pieczę zastępczą ma na celu przygotowanie dziecka do:

- godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia
- pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki
- nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych
- zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno- rekreacyjnych.

Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, w tym:

- traktuje dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej
- zapewnia dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych
- zapewnia kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych
- zapewnia rozwój uzdolnień i zainteresowań
- zaspokaja jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne
- zapewnia ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka
- umożliwia kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowił

inaczej

Ograniczenie władzy rodzicielskiej (najczęściej występujące) poprzez umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej skutkuje przeniesieniem na opiekunów zastępczych wszelkich cech bieżącej pieczy (codziennej opieki i troski) nad dzieckiem, natomiast reprezentowanie ustawowe, czyli podejmowanie względem dziecka wszystkich istotnych

decyzji życiowych nadal jest w „rękach” rodziców naturalnych.

Rodzice zastępczy w zastępstwie rodziców biologicznych sprawują bieżącą opiekę nad dzieckiem. Ta forma opieki podlega także kontroli ze strony sądu i powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie:

- orzeczenia sądu,
- na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, na podstawie umowy cywilno-prawnej, zawartej między rodziną zastępczą a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania rodziny.

Na terenie gminy Trzciannie funkcjonują 3 rodziny zastępcze. Rodzina zastępcza otrzymuje świadczenie pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

Dane dotyczące liczby dzieci z terenu gminy Trzciannie umieszczone w pieczy zastępczej

Rok	Rodzina spokrewniona		Rodzina niezawodowa	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2016	1	3	2	4
2017	1	3	2	4
2018	1	2	2	4

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań gminy należy częściowe pokrycie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinie zastępczej.

Dane dotyczące poniesionych kosztów na rzecz PCPR w Mońkach za pobyt dzieci z terenu gminy umieszczonych w rodzinie zastępczej

Wydatki poniesione przez gminę	2016	2017	2018
	10.215,48	14.967,48	17.031,00

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannie

Na podstawie powyższej tabeli można zaobserwować, że koszty związane z pobytem dziecka w rodzinie zastępczej w latach 2016-2018 znacznie wzrosły. Różnica pomiędzy rokiem 2016 r., a rokiem 2018 wyniosła 6.815,52 zł.

14. DOŻYWIANIE - POMOC DZIECIOM, OSOBOM I RODZINOM NA TERENIE GMINY TRZCIANNE

W latach 2016-2018 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciannie realizował program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w ramach którego dożywianiem objęci zostali uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, gimnazjalnych, podstawowych i dzieci młodsze nie objęte obowiązkiem szkolnym. Działaniami w zakresie programu objęte zostały również osoby starsze, niepełnosprawne i chore.

Pomoc w zakresie dożywiania jest przyznawana w dwóch formach – zasiłku celowego na zakup artykułów żywnościowych lub w formie posiłków. Podstawą jej przyznania jest spełnienie określonego kryterium dochodowego wynikającego z ustawy o pomocy społecznej.

Dane dotyczące realizacji rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” w latach 2016-2018 na terenie gminy Trzciannie.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba dzieci i uczniów korzystających z dożywiania w szkole	278	263	248
Liczba rodzin, którym przyznano zasiłek celowy na zakup żywności:	1	2	1
Koszt programu ogółem:	143.390,00	133.607,00	123.668,00
z tego:			
- środki własne	38.390,00	29.000,00	30.000,00
- dotacja	105.000,00	104.607,00	93.668,00

Liczba punktów żywieniowych	3	3	3
------------------------------------	---	---	---

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem

Jak wynika ze statystyk Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem na przełomie lat 2016-2018 następuje spadek dzieci korzystających z dofinansowanych obiadów w szkołach. O ile w 2016 r. dofinansowano obiady dla 278 uczniów, w 2018 r. dotyczyło to już tylko 248 uczniów. Liczba uczniów objętych programem zmalała o 30.

Od dnia 1 stycznia 2019 r. opisany program został zastąpiony programem „Posiłek w szkole i w domu”. To pomoc dla osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji. Program „Posiłek w szkole i w domu” to wsparcie finansowe gmin w dożywianiu mieszkańców – w formie posiłku, świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności) oraz w postaci produktów żywnościowych. Program „Posiłek w szkole i w domu” realizowany będzie w latach 2019-2023 i zastąpi program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Swoim zasięgiem obejmie wszystkie województwa i gminy, w tym również gminę Trzciannę.

1) Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa – Stowarzyszenie Bank Żywności

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciannem osobom spełniającym kryterium dochodowe wskazane w ustawie o pomocy społecznej wydaje również skierowanie na żywność z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Celem „Programu” jest udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek. Pomoc mogą otrzymywać osoby oraz rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej uzyskujące dochód

- nieprzekraczający:
- **1 402 zł** w przypadku osoby samotnie gospodarującej, czyli dochód nieprzekraczający 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 701 zł)
 - **1 056 zł** w przypadku osoby w rodzinie, czyli dochód nieprzekraczający 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 528 zł).

Aby otrzymać pomoc żywnościową osoby oraz rodziny zgłaszają się Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem w celu otrzymania skierowania, na podstawie którego kwalifikowani są do odbioru paczek żywnościowych. Osoby oraz rodziny potrzebujące otrzymują artykuły m.in. warzywno i owocowe, skrobiowe, mleczne, mięsne, dania gotowe, a także cukier i olej. Osoby potrzebujące mogą także skorzystać z bezpłatnych szkoleń lub warsztatów dotyczących m.in. przygotowywania posiłków, dietyki oraz zdrowego odżywiania, sprawnego zarządzania budżetem domowym, zapobiegania marnowaniu żywności w celu zwiększenia samodzielności i włączenia społecznego

Dane dotyczące liczby osób i rodzin korzystających z pomocy żywnościowej na terenie gminy Trzciannę

Wyszczególnienie	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy żywnościowej	1433	1364	1275

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem

CZĘŚĆ III. ANALIZA SWOT NA TERENIE GMINY TRZCIANNE

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji kategorii słabych i silnych stron oraz szans i zagrożeń. Wewnętrzne siły i czynniki charakteryzujące obecnie gminę Trzciannę zostały zgodnie z metodą zakwalifikowane do silnych bądź słabych stron gminy. Skuteczne ich rozpoznanie jest podstawą analizy SWOT.

Nazwa SWOT oznacza:

- mocne strony - wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną
- słabe strony - wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną
- szanse - zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów

·zagrożenia - zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów

Analiza sytuacji społecznej gminy Trzcianne wskazuje na główne problemy społeczne, które wymagają szczególnej uwagi wszystkich zainteresowanych instytucji oraz społeczności lokalnej. Rozpoznanie i ocena zagrożeń oraz szans wynikających z otoczenia, jak również potencjału wewnętrznego, stanowi zbiór informacji, na podstawie których możliwe jest wytyczanie celów strategicznych.

Analiza SWOT gminy Trzcianne	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ·atrakcyjne położenie gminy ·bliskość stolicy województwa ·bliska odległość do powiatu ·oferta kulturalna ·aktywna społeczność gminy ·dobra współpraca mieszkańców z samorządem ·szeroka forma proponowanej profilaktyki i prewencji społecznej ·realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych ·wspieranie rodzin dysfunkcyjnych ·wspieranie rodzin potrzebujących pomocy ·sprawnie działający samorząd ·sprawne działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ·rozpoznanie potrzeb w zakresie pomocy społecznej (potrzeb środowiskowych) ·sprawne funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ·odpowiednia do potrzeb liczba pracowników socjalnych ·dobra gospodarka odpadami ·dobrze zorganizowana służba zdrowia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej ·wystarczająca baza noclegowa (agroturystyka) ·rolniczy charakter gminy jest szansą dla produkcji rolniczej i hodowli, w tym ekologicznej ·dobrze rozwinięta infrastruktura oświatowa: przedszkola, szkoły ·możliwość tworzenia szerokiej oferty kulturalnej i sportowej, ·kierowanej dla dzieci młodzieży oraz osób starszych ·prężnie działające organizacje pozarządowe na terenie gminy ·dobrze działająca Ochotnicza Straż Pożarna ·stosunkowo duża średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego; względnie wysoki poziom mechanizacji 	<ul style="list-style-type: none"> ·starzenie się społeczeństwa ·rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne i opiekuńcze ·systematycznie zmniejszająca się liczba mieszkańców ·brak miejsc opieki nad dzieckiem w wieku 0-3 lat w placówce państwowej ·słabe połączenia komunikacyjne (linia autobusowa) ·niski poziom dochodów ludności ·nadmierna emigracja ludności ·brak ofert pracy ·słaba dostępność do medycznego poradnictwa specjalistycznego ·życiowa bierność klientów pomocy społecznej ·wysokie koszty pobytu ludzi starszych w domach pomocy społecznej ·brak posterunku Policji

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ·wzrastająca aktywność społeczna ·pozyskiwanie środków z zewnątrz na rozwój gminy ·możliwość pozyskiwania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej ·możliwość pozyskiwania funduszy z UE ·poradnictwo rodzinne dostosowane do potrzeb poszczególnych grup rodzin ·organizacja wolnego czasu dla dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych ·dotacje rządowe dla tworzenia i funkcjonowania żłobków ·wsparcie sektora małych i średnich przedsiębiorstw ze strony unijnych, krajowych programów pomocowych ·wzrost zainteresowania regionem pod względem inwestycji i turystyki ·dostępność funduszy unijnych w zakresie upowszechniania aktywnej integracji ·możliwość skorzystania z różnego rodzaju programów ministerialnych skierowanych do poszczególnych grup klientów systemu pomocy społecznej ·rozwój działających na terenie gminy działalności gospodarczych tworzących nowe miejsca pracy ·tworzenie warunków pracy ludziom młodym 	<ul style="list-style-type: none"> ·nakładanie nowych zadań na gminę bez zabezpieczenia finansowego ·system prawny nie nadąża za możliwościami finansowymi gminy ·brak inwestorów zewnętrznych ·starzenie się społeczeństwa ·niż demograficzny ·brak nowych miejsc pracy, ubogi rynek pracy ·wysokie koszty związane z zatrudnieniem – nieprzychylna polityka państwowa ·mała aktywność bezrobotnych w poszukiwaniu sposobów na polepszenie życia ·częste zmiany przepisów ·szybki wzrost konkurencyjności sąsiednich regionów ·emigracja zarobkowa wykształconych ludzi za pracą ·rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne i opiekuńcze ·błędne rozwiązania prawne w zakresie polityki społecznej.

Źródło: opracowanie własne

1. PROBLEMY MIESZKAŃCÓW GMINY TRZCIANNE

Podczas pracy nad Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcianne na lata 2019-2025 po przeprowadzeniu badania ankietowego na próbie liczącej 100 osób, wyłoniono istniejące problemy społeczne dominujące na terenie gminy.

Problemy	<u>Nazwa problemu</u>	Skutki problemu
- brak pracy	UBÓSTWO SPOŁECZEŃSTWA	- brak środków na zaspokajanie podstawowych potrzeb
- problemy wychowawcze w rodzinie	ALKOHOLIZM	- patologia społeczna - ubóstwo - przestępczość - uzależnienia, choroby (AIDS, HIV)

- migracje ludzi młodych	STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA (NISKI PRZYROST NATURALNY)	- migracje ludzi młodych
- brak miejsc pracy - mała liczba zakładów pracy - mała aktywność zawodowa	BEZROBOCIE	- migracja ludności w wieku produkcyjnym - wykluczenie społeczne - patologie społeczne - ubóstwo
- długotrwałe choroby	NIEPEŁNSPRAWNOŚĆ	- niezaradność życiowa - bariery architektoniczne
- brak autorytetów dla młodych ludzi	PRZESTĘPCZOŚĆ	- kradzieże - bójki

Źródło: opracowanie własne

2. POTRZEBY DZIECI I MŁODZIEŻY, RODZIN I OSÓB STARSZYCH

Z badania ankietowego na próbie liczącej 100 osób, określono poziom zaspokojenia potrzeb mieszkańców gminy.

Określenie potrzeb	Poziom zaspokajania potrzeb
<p>1. <u>Dzieci i młodzież:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - opieka medyczna (stomatolog, pediatra) - potrzeba bycia z rówieśnikami, przynależności grupowej, akceptacji. - potrzeba rozwoju umiejętności swoich zdolności, osobowości - warsztaty młodzieżowe dla młodzieży nie uczącej się - potrzeba realizacji własnych zainteresowań - potrzeba samoakceptacji, autonomii i samodzielności 	<ul style="list-style-type: none"> - zaspokojone częściowo - zaspokojone częściowo - zaspokojone częściowo - zaspokojone częściowo - zaspokojone częściowo - zaspokojone częściowo
<p>2. <u>Rodziny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - porady prawne - praca - opieka lekarska - rodzice osób niepełnosprawnych - potrzeba niezależności, szacunku dla samego siebie oraz szacunku ze strony innych 	<ul style="list-style-type: none"> - zaspokojone częściowo - zaspokojone częściowo - zaspokojone częściowo - zaspokojone częściowo - zaspokojone częściowo

<p>3. <u>Osoby starsze</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - opieka lekarska - potrzeba usług opiekuńczych - potrzeba użyteczności, kontaktu z innymi ludźmi - potrzeba niezależności 	<ul style="list-style-type: none"> - zaspokojone częściowo - zaspokojone częściowe - zaspokojone częściowe - zaspokojone częściowe
--	--

Źródło: opracowanie własne

3. KIERUNKI ROZWOJU GMINY TRZCIANNE

WIZJA I MISJA GMINY TRZCIANNE

Wizja gminy Trzcienne ukierunkowana została na mieszkańców. Podkreślono znaczenie produkcji rolniczej na poziomie lokalnym, a także globalnym z uwagi na zachodzące procesy społeczno – gospodarcze we współczesnym świecie. Wizja jest wzorcem, do którego gmina chce się przybliżyć oraz do którego będą prowadzić działania związane z realizacją "Strategii".

Misja jako cel nadrzędny, określa główne kierunki rozwoju gminy Trzcienne na najbliższe dekady, zatem przekracza okres realizacji niniejszej strategii. Dla gminy Trzcienne istotne jest bowiem podtrzymanie, a nawet dalszy wzrost zadowolenia mieszkańców z życia, a także wspieranie rozwoju produkcji rolniczej oraz przedsiębiorczości i dalsze inwestycje przyjazne środowisku.

4. KIERUNKI STRATEGICZNE I CELE OPERACYJNE

Sformułowanie kierunków strategicznych dla Gminy Trzcienne poprzedzone zostało wnikliwą analizą sytuacji społeczno – gospodarczej gminy. Cele strategiczne określają priorytetowe obszary aktywności, w ramach których będą realizowane działania związane z procesem wdrażania „Strategii”.

1) CEL STRATEGICZNY I

ZWALCZANIE BEZROBOCIA ORAZ POSZUKIWANIE INNOWACYJNYCH FORM W WALCE Z BEZROBOCIEM

Realizatorzy	Odbiorcy bezpośredni	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania	Czas realizacji
<ul style="list-style-type: none"> - Powiatowy Urząd Pracy - Urząd Gminy - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - organizacje pozarządowe - przedsiębiorcy 	<ul style="list-style-type: none"> - osoby bezrobotne - rodziny osób bezrobotnych - środowisko osób bezrobotnych 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych - liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia, ubóstwa 	<ul style="list-style-type: none"> - budżet gminy - środki PUP - środki krajowe - środki z programów zewnętrznych 	2019-2025

Cel szczegółowy:

1. Aktywizacja społeczno-zawodowa.

Kierunki działań:

- budowanie sieci współpracy między instytucjami działającymi na rzecz ograniczania bezrobocia
- opracowanie i realizacja programów na rzecz pomocy osobom długotrwale bezrobotnym oraz o niskich kwalifikacjach zawodowych
- aktywne pośrednictwo pracy: umożliwienie szerokiego dostępu do informacji i bieżącej analizy sytuacji na rynku pracy

- promowanie dobrych i skutecznych wzorców wychodzenia z bezrobocia
- promowanie i realizacja aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu np. w zakresie organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i społecznie użytecznych.

Cel szczegółowy:

2. Przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia.

Kierunki działań:

- realizacja programów wyrównujących szanse edukacyjne dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych
- wspieranie absolwentów w aktywizacji zawodowej
- wspieranie członków rodzin dotkniętych problemem długotrwałego bezrobocia w celu wykształcenia odpowiedzialności za własny los i umiejętności odnalezienia się na rynku pracy.

Cel szczegółowy:

3. Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju lokalnego rynku pracy.

Kierunki działań:

- tworzenie korzystnych warunków dla funkcjonowania lokalnych przedsiębiorców
- wspieranie przedsiębiorców w działaniach zmierzających do rozwoju firm poprzez szeroki dostęp do informacji na temat możliwych źródeł finansowania ich działalności oraz zatrudniania pracowników
- szeroka promocja gminy, szczególnie w zakresie działań zmierzających do zainteresowania zewnętrznych inwestorów prowadzeniem działalności w gminie
- wykorzystanie atutów turystyczno-wypoczynkowych gminy poprzez rozwój infrastruktury okołoturystycznej

2) CEL STRATEGICZNY II

PROWADZENIE PROBLEMÓW I NARKOTYKÓW. PROFILAKTYKI WYNIKAJĄCYCH Z UZALEŻNIENIA I SYSTEMU ROZWIĄZYWANIA OD ALKOHOLU

Realizatorzy	Odbiorcy bezpośredni	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania	Czas realizacji
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Urząd Gminy - Gminny Ośrodek Zdrowia - szkoły - Policja - kuratorzy sądowi	- osoby uzależnione od alkoholu - osoby uzależnione od narkotyków - rodziny, w których występuje problem alkoholowy - osoby i rodziny, które potrzebują wsparcia	- liczba osób uzależnionych od alkoholu, które zostały skierowane na leczenie odwykowe - liczba osób i rodzin objętych systemem pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu uzależnienia od alkoholu i narkotyków - liczba osób długotrwale bezrobotnych	- budżet gminy - środki krajowe - środki z programów zewnętrznych	2019-2025

Cel szczegółowy:

1. Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.

Kierunki działań:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
- rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób wychodzących z uzależnień
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych
- stałe monitorowanie zjawiska spożywania alkoholu, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży

Cel szczegółowy:

2. Ochrona dzieci przed problemami związanymi z uzależnieniami oraz ich skutkami.

Kierunki działań:

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej dla dzieci i młodzieży informującej m.in. o negatywnych skutkach spożywania alkoholu, czy zażywania narkotyków.
- promowanie zdrowego stylu życia już od wczesnych lat życia
- psychoedukacja rodziców, szczególnie wczesnego wykrywania problemu uzależnień ich dzieci oraz postępowania w sytuacjach kryzysowych
- tworzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież
- organizowanie wszelkich dostępnych form pomocy dla dzieci pochodzących z rodzin dotkniętych problemem uzależnień.

3) CEL STRATEGICZNY III

POMOC W ZASPOKAJANIU PODSTAWOWYCH POTRZEB OSÓB ZAGROŻONYCH MARGINALIZACJĄ.

Realizatorzy	Odbiorcy bezpośredni	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania	Czas realizacji
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Urząd Gminy - Gminny Ośrodek Kultury - Gminny Ośrodek Zdrowia - szkoły - Policja - kuratorzy sądowi	- osoby długotrwale bezrobotne i ich rodziny - osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny - osoby po odbyciu kary pozbawienia wolności - bezdomni - osoby i rodziny potrzebujące wsparcia - osoby niepełnosprawne, długotrwale chore	- liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	- budżet gminy - środki krajowe - środki z programów zewnętrznych	2019-2025

Cel szczegółowy:

1. Zapobieganie ubóstwu oraz realizacja działań eliminujących jego skutki.

Kierunki działań:

- udzielenie pomocy materialnej i finansowej osobom dotkniętym ubóstwem przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów prawnych i organizacyjnych
- badanie i monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego osób korzystających ze wsparcia
- realizowanie programów służących zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci z rodzin ubogich np. dożywianie w szkołach, stypendia socjalne
- wsparcie programów propagujących i promujących wśród środowisk zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego postaw aktywnych, pomocy sąsiedzkiej, inicjowanie powstania grup samopomoc
- przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji w środowisku lokalnym ludzi biednych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (praca socjalna)

Cel szczegółowy:

2. Pomoc i integracja osób zagrożonych marginalizacją.

Kierunki działań:

- podnoszenie świadomości społecznej na temat funkcjonowania osób zagrożonych marginalizacją
- zawieranie i realizacja kontraktów socjalnych
- wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- integracja zawodowa
- wspieranie działalności istniejących świetlic wiejskich
- zapewnienie alternatywnych form spędzania wolnego czasu

Cel szczegółowy:

3. Poprawa jakości życia oraz zwiększenie możliwości udziału w życiu społecznym ludzi zagrożonych marginalizacją.

Kierunki działań:

- stałe diagnozowanie potrzeb i bezpieczeństwa socjalnego ludzi zagrożonych marginalizacją
- zapewnienie wsparcia psychologicznego, instrumentalnego oraz medycznego
- współpraca w zakresie tworzenia i realizowanie programów profilaktycznych oraz propagowanie aktywności prozdrowotnych
- współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizowania wsparcia osobom starszym i chorym

4) CEL STRATEGICZNY IV

TWORZENIE SYSTEMU WSPARCIA INSTYTUCJI RODZINY.

Realizatorzy	Odbiorcy bezpośredni	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania	Czas realizacji
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Zespół Interdyscyplinarny - Gminny Ośrodek Kultury - Urząd Gminy - Gminny Ośrodek Zdrowia - szkoły	- osoby i rodziny potrzebujące wsparcia - rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych - dzieci z rodzin patologicznych - osoby i rodziny zgłaszające się indywidualnie lub	- liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych - liczba osób objętych pomoc	- budżet gminy - środki krajowe - środki z programów zewnętrznych	2019-2025

- Policja - kuratorzy sądowi	kierowane np.: przez pedagogów szkolnych	terapeutyczną i rehabilitacyjną - liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie		
---------------------------------	--	--	--	--

Cel szczegółowy:

1. Tworzenie systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną dysfunkcyjną.

Kierunki działań:

·praca socjalna prowadzona w ramach współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem ze szkołami, służbą zdrowia, sądem, policją, kuratorem, aby zniwelować zaniedbania, utrzymać dziecko w rodzinie naturalnej lub pomóc w powrocie do rodziny biologicznej

·udzielanie rodzinom najbardziej potrzebującym pomocy materialnej i finansowej z dostępnych źródeł finansowania

·pomoc w organizowaniu dzieciom ich czasu wolnego

·wykorzystanie potencjału partnerów społecznych w realizacji pomocy dziecku i rodzinie

Cel szczegółowy:

2. Umacnianie instytucji rodziny.

Kierunki działań:

·systematyczna praca socjalna z rodziną

·uświadamianie rodzicom ich roli w wychowaniu dzieci (pedagogizacja rodziców)

·promowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny, promocja wartości rodzinnych i właściwych zachowań

·edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie nowoczesnych metod wychowawczych

·zwiększenie świadomości w zakresie prawidłowego zagospodarowania czasu wolnego, w tym promowanie aktywnego wypoczynku

·podejmowanie inicjatyw i nowatorskich rozwiązań na rzecz ochrony macierzyństwa i dziecka w rodzinie

Cel szczegółowy:

3. Przeciwdziałanie przemocy domowej.

Kierunki działań:

·zmniejszanie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez:

- skuteczne i kompleksowe działanie wszystkich służb, organizacji i instytucji zajmujących się tym problemem (policja, ośrodek pomocy społecznej, szkoły)

·szeroko rozumiana działalność informacyjno-edukacyjna o problemie przemocy w rodzinie poprzez szkoły, organizowanie konferencji, porad, kampanii itp.

- udzielanie pomocy ofiarom przemocy (pomoc materialna, prawna, psychologiczna, opieki lekarskiej, praca socjalna)
- podejmowanie aktywnych działań wobec sprawców przemocy (kierowanie na leczenie, pomoc psychologiczna, praca socjalna)
- prowadzenie działań profilaktycznych, szczególnie wśród dzieci i młodzieży poprzez realizację cyklicznych programów, spektakli profilaktycznych i innych spotkań poświęconych problematyce przemocy w rodzinie
- stałe podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb i instytucji odpowiedzialnych za udzielanie pomocy ofiarom przemocy oraz interwencja wobec sprawców przemocy domowej.

5) CEL STRATEGICZNY V

POPRAWA ZDROWIA MIESZKAŃCÓW GMINY

Realizatorzy	Odbiorcy bezpośredni	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania	Czas realizacji
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Urząd Gminy - Gminny Ośrodek Zdrowia - szkoły	- osoby niepełnosprawne - osoby długotrwale chore - osoby starsze - osoby uzależnione od alkoholu - osoby uzależnione od narkotyków	- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej - liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi - liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych	- budżet gminy - środki krajowe - środki z programów zewnętrznych	2019-2025

Cel szczegółowy:

1. Realizacja zadań mających na celu poprawę stanu zdrowia mieszkańców

Kierunki działań:

- dokonywanie i wspieranie akcji oraz programów profilaktycznych i konsultacji medycznych
- rozpowszechnianie profilaktycznych badań medycznych
- wprowadzanie działań edukacyjno – informacyjnych na temat zdrowego stylu życia
- wspieranie rozwoju usług opieki środowiskowej dla osób przewlekle chorych, starszych i niepełnosprawnych
- zwiększanie dostępności do usług rehabilitacyjnych
- organizacja czasu wolnego dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych poprzez rozwijanie oferty sportowej, kulturalnej i artystycznej

Cel szczegółowy:

2. Podniesienie świadomości zdrowotnej społeczeństwa.

Kierunki działań:

- organizacja akcji i wydarzeń mających na celu promocję zdrowia
- podejmowanie działań na rzecz upowszechnienia wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia
- rozwój działań edukacyjnych związanych z polityką zdrowia, skierowanych do dzieci i młodzieży
- rozszerzanie programów mających na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii

- upowszechnienie wiedzy i umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy
- organizacja programów proekologicznych w nawiązaniu do stanu zdrowia mieszkańców gminy
- prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych mających na celu podniesienie świadomości mieszkańców w kontekście czynników negatywnie wpływających na stan zdrowia

6) CEL STRATEGICZNY VI

WZMOCNIENIE ODDZIAŁYWANIA I INTENSYFIKACJA DZIAŁAŃ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.

Realizatorzy	Odbiorcy bezpośredni	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania	Czas realizacji
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Urząd Gminy - Gminny Ośrodek Zdrowia - szkoły - Policja - kuratorzy sądowi - sołectwa	- osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej - osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej - osoby i rodziny potrzebujące wsparcia	- liczba pracowników GOPS-u, w tym liczba pracowników socjalnych, - liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej	- budżet gminy - środki krajowe - środki z programów zewnętrznych	2019-2025

Cel szczegółowy:

1. Stała i bieżąca analiza problemów społecznych występujących w gminie.

Kierunki działań:

- wypracowanie mechanizmów szybkiego reagowania pracowników socjalnych w obliczu pojawiających się problemów społecznych
- tworzenie i realizacja wszelkich programów pomocy społecznej dla mieszkańców gminy
- systematyczna analiza zasobów finansowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem
- bieżące przekazywanie decydom w gminie informacji dotyczących problemów społecznych
- podnoszenie kwalifikacji kadry pomocy społecznej w ramach realizacji modelu kształcenia ustawicznego
- propagowanie idei wolontariatu w zakresie świadczenia pracy społecznej
- poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania pomocy społecznej

Cel szczegółowy:

2. Inicjowanie współpracy z instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej oraz angażowanie mieszkańców w aktywną działalność społeczną na rzecz gminy.

Kierunki działań:

- inicjowanie i tworzenie grup wsparcia dla osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym
- integracja mieszkańców w zakresie działań lokalnych na rzecz zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych
- stała wymiana doświadczeń w zakresie realizacji aktywnej polityki rozwiązywania problemów społecznych z instytucjami działającymi w tym obszarze
- nawiązanie kontaktów z organizacjami działającymi w obszarze zaspokajania potrzeb społecznych oraz koordynowanie wspólnie podejmowanych działań

7) CEL STRATEGICZNY OBSZARU VII

ZWIĘKSZENIE UDZIAŁU OSÓB STARSZYCH W ŻYCIU SPOŁECZNYM NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ZAWODOWYM.

Realizatorzy	Odbiorcy bezpośredni	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania	Czas realizacji
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Gminy - Gminny Ośrodek Zdrowia - szkoły - sołectwa -Gminny Ośrodek Kultury	- osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej - osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej - osoby i rodziny potrzebujące wsparcia	- liczba osób niepełnosprawnych, osób starszych i długotrwale chorych, objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, - liczba osób objętych pracą socjalną - liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	- budżet gminy - środki krajowe - środki z programów zewnętrznych	2019-2025

Cel szczegółowy:

1. Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.

Kierunki działania:

- prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi
- udzielanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym
- poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem
- rozwijanie aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych, w tym poprzez organizowanie cyklicznych spotkań integracyjnych, wycieczek
- rozszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych
- utrzymywanie osób starszych wymagających opieki w środowisku zamieszkania
- pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze

Cel szczegółowy:

2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

Kierunki działania:

- podnoszenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych
- prowadzenie pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi.
- udzielanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym.
- zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do informacji o prawach i uprawnieniach m.in. poprzez wykorzystanie sieci Internet, rozpowszechnianie ulotek
- poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- przeciwdziałanie izolacji osób niepełnosprawnych, m.in. poprzez podejmowanie inicjatyw umożliwiających ich integrację z pełnosprawnymi mieszkańcami gminy

· podejmowanie współpracy z PCPR-em, PUP-em i PFRON-em w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy: likwidacji barier architektonicznych, organizacji transportu, poszerzeniu oferty rehabilitacyjnej i dostępności sprzętu rehabilitacyjnego

· rozszerzanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych

· pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby niepełnosprawne w codziennym życiu

CZEŚĆ IV. FINANSOWANIE, REALIZACJA I MONITOROWANIE STRATEGII

1) Ramy finansowe

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcianne na lata 2019-2025 powinna stanowić narzędzie, wykorzystywane w procesie pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych.

Wszystkie podmioty realizujące niniejszą „Strategię” uwzględniać powinny w trakcie jej wdrażania aktualną sytuację społeczną gminy Trzcianne, posiadane zasoby ludzkie, obowiązujące przepisy prawne oraz możliwość finansowania poszczególnych działań w ramach zewnętrznych środków finansowych. Zgodnie z misją niniejszej Strategii, jej realizacja powinna przyczynić się do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców gminy Trzcianne oraz stworzenia warunków do zaspokajania ich potrzeb i realizacji własnych dążeń, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Strategia finansowana będzie finansowana samorządu lokalnego oraz środków pozyskanych z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, unijnych, programów celowych. Osiągnięcie zakładanych rezultatów jest uzależnione od wielkości środków dostępnych na realizację wyznaczonych celów. Niewątpliwie ogromną szansą dla wszystkich podmiotów jest możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych, w tym z Unii Europejskiej. Każdy podmiot z terenu gminy Trzcianne będący realizatorem zadań w ramach „Strategii” planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji.

Wysokość wydatków budżetowych na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej uzależniona jest od kondycji finansowej gminy.

2) Wdrażanie, monitoring i ewaluacja strategii

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcianne na lata 2019 - 2025 stanowi koncepcję działań pomocowych, pozwalającą podjąć wyzwania teraźniejszości i przyszłości. Dzięki jej opracowaniu zostaną lepiej wykorzystane szanse rozwoju społeczności lokalnej. Możliwe będzie lepsze monitorowanie sytuacji społecznej i przygotowanie się do przeciwdziałania zagrożeniom. Realizacja strategii będzie monitorowana w oparciu o następujące wskaźniki:

- liczba klientów pomocy społecznej;
- powody korzystania z pomocy społecznej;
- liczba osób mających problemy opiekuńczo- wychowawcze, którym udzielono pomocy;
- liczba osób dotkniętych uzależnieniami, w tym młodzież;
- liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe;
- liczba osób objętych pomocą w związku z przemocą w rodzinie;
- liczba objętych wsparciem osób dotkniętych problemem niepełnosprawności;
- ilość dzieci objętych programem dożywiania;
- ilość zorganizowanych kampanii profilaktycznych;
- przyrost naturalny i saldo migracji;
- liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych;
- liczba stworzonych miejsc pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych;
- ilość uruchomionych działalności gospodarczych;

· liczba programów i projektów przyjętych do realizacji.

Wdrożenie „Strategii” umożliwi powstanie zintegrowanego systemu działań poszczególnych instytucji oraz pełniejszego wykorzystania ich możliwości pomocowych. W realizacji zadań określonych w strategii uczestniczyć będą jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe i inne instytucje.

Za koordynację wdrażania strategii odpowiedzialny będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciannem. Strategia tworzy schemat długofalowej wizji rozwiązywania problemów społecznych. Wytycza kierunki działań, które według obecnego stanu wiedzy o sytuacji społecznej gminy Trzcianne, powinny być podejmowane, aby uniknąć nasilania się zjawisk związanych z marginalizacją społeczną i jednocześnie minimalizować ich skutki. Zaproponowane w „Strategii” działania są działaniami pomocowymi skierowanymi do tych, którzy już borykają się z problemami. Jednocześnie zawierają dobrze zaznaczony pierwiastek profilaktyki zagrożeń społecznych. Zapobieganie czy też zwalczanie skutków zjawisk związanych z wykluczeniem społecznym ma duże znaczenie dla ogólnego komfortu życia społeczności lokalnej. Aktywność samorządu lokalnego w obszarze polityki społecznej ukierunkowana na minimalizowanie skutków niekorzystnych zjawisk społecznych sprzyja spokojowi pojmowanego życia społecznego całej zbiorowości. To jak będzie wyglądał system profilaktyki i likwidowania skutków zjawisk związanych z wykluczeniem społecznym zależy od tego, jakie działania już dzisiaj zostaną podjęte. Nadzorowanie zapisów strategicznych, polegające na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzone przez zespół monitorujący „Strategię”. Zebrane dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz określić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany. Zespół monitorujący zostanie powołany zarządzeniem Wójta Gminy Trzcianne, które określi działania zespołu. W jego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem. Zespół monitorujący „Strategię” będzie ocenił stopień wdrożenia zapisów strategicznych raz na rok. Wyniki oceny przyjmą formę raportu, który zostanie opracowany na podstawie danych zgromadzonych poprzez system monitoringu oraz analiz.

System monitorowania zapewni ocenę skuteczności działań podjętych dla realizacji celów wyznaczonych przez Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcianne na lata 2019-2025. Sukces realizacji zapisów „Strategii” zależeć będzie od wielu czynników, zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Uzależniona będzie od różnych czynników m.in. od:

- sytuacji finansowej gminy
- kreatywności i stopnia zaangażowania we wspólne działania lokalnych zasobów instytucjonalnych
- aktywności adresatów strategii, czyli mieszkańców gminy.

Natomiast największym z zagrożeń będzie zahamowanie rozwoju gospodarczego kraju i osłabienie tendencji wzrostowych.

ZAKOŃCZENIE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcianne na lata 2019 - 2025 w zakresie polityki społecznej określa wizję dla instytucji działających w obszarze polityki społecznej, wyznacza cele strategiczne i kierunki działań, których realizacja powinna w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować skutki kwestii społecznych. „Strategia” oparta jest na partnerstwie lokalnym, jako zasadzie rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców gminy, co pozwala na rozwój i pogłębianie współpracy pomiędzy samorządem, instytucjami,

organizacjami i społecznością lokalną. Tylko współpraca między partnerami daje szansę na realizację podstawowego zadania jakim jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie ich trudnych wręcz krytycznych sytuacji życiowych.

„Strategia” w zakresie polityki społecznej ma charakter wieloletni i wyznacza kierunki rozwoju działań pomocowych ze szczególnym uwzględnieniem tych, które mają na celu wyjście osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej. Wskazuje też nowe formy pomocy oraz różnorodne formy aktywności lokalnej konieczne dla budowania spójnego systemu wsparcia społecznego.

Realizacja przyjętej „Strategii” umożliwi racjonalne wykorzystanie potencjału wszystkich partnerów w celu rozwiązania wielu problemów społecznych, w tym przeciwdziałania „biedzie” i wykluczeniu społecznemu.

„Strategia” będzie podlegała ewaluacji. Kluczowe znaczenie ma systematyczna realizacja i monitoring przyjętego harmonogramu działań.

„Strategia” i wynikające z niej programy są otwarte i elastyczne. Podlegają okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom. Działania te wynikają ze zmieniającej się rzeczywistości społeczno-ekonomicznej, pogłębiania diagnozy potrzeb oraz zmieniających się wymogów prawnych.

Autorzy Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzcianne na lata 2019-2025 pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy uczestniczyli w jej budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów „Strategii”.